

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

İklim krizinin etkileri, artan sıcaklıklar, kuraklık, su kaynakları üzerindeki baskı ve çevresel koşullardaki değişimler, bulaşıcı hastalıklar açısından yeni riskler ortaya çıkarmaktadır. Özellikle yaz aylarında yüksek sıcaklıklar ve hijyen koşullarındaki yetersizlikler, su ve gıda kaynaklı enfeksiyonların yanı sıra vektörler aracılığıyla taşınan hastalıkların yayılma riskini artırmaktadır. Bu durum, koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesini ve halk sağlığı açısından önleyici politikaların geliştirilmesini daha da önemli hale getirmektedir.

Diyarbakır Tabip Odası yetkilileri ve halk sağlığı alanında çalışan uzmanlar tarafından yapılan açıklamalarda, yaz aylarında sıcaklıkların artmasına bağlı olarak bakteri ve mikroorganizmaların çoğalmasının hızlandığı, tifo, dizanteri ve benzeri su ve gıda kaynaklı hastalıkların görülme riskinin yükseldiği, sivrisinek ve diğer taşıyıcılar yoluyla bulaşan hastalıklar açısından da uygun koşulların oluştuğu ifade edilmektedir. Bölgede yaygın olarak tüketilen çiğ süttten üretilen bazı ürünler nedeniyle bruselloz riskine dikkat çekilmekte, içme suyu güvenliğinin sağlanması, gıda denetimlerinin artırılması ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü, iklim değişikliğinin bulaşıcı hastalıkların yayılımını etkileyen temel faktörlerden biri haline geldiğini belirtmekte, aşırı sıcaklar, su kıtlığı ve çevresel değişimlerin halk sağlığı üzerindeki etkilerine karşı ülkelerin koruyucu sağlık sistemlerini güçlendirmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Buna karşın, son yıllarda sağlık emekçileri ve meslek örgütleri tarafından aile sağlığı merkezleri başta olmak üzere birinci basamak sağlık hizmetlerinin personel ve altyapı bakımından yetersiz kaldığı yönünde çeşitli uyarılar yapılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Son beş yılda Türkiye genelinde ve Diyarbakır ilinde tifo, dizanteri, bruselloz ve diğer su ve gıda kaynaklı bulaşıcı hastalıkların yıllara göre görülme sıklığı nedir?
- 2- Sağlık Bakanlığının 2026 yılı yaz dönemi için bulaşıcı hastalık risklerine karşı hazırladığı özel bir eylem planı bulunmakta mıdır?
- 3- Son beş yılda Diyarbakır'da su veya gıda kaynaklı salgın şüphesi nedeniyle yürütülen inceleme ve müdahale sayısı kaçtır?

- 4- Diyarbakır'da ve bölge illerinde içme suyu kalitesinin izlenmesi ve su kaynaklı hastalıkların önlenmesi amacıyla hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 5- Bruselloz hastalığının önlenmesi amacıyla çiğ süt ve süt ürünlerinin üretimi, satışı ve denetimine ilişkin hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 6- Son beş yılda Diyarbakır'da ve bölge illerinde aile sağlığı merkezleri ile toplum sağlığı merkezlerinde görev yapan hekim, ebe ve hemşire sayısı yıllara göre kaçtır?
- 7- Yaz aylarında artan sıcaklıklar nedeniyle çocuklar, yaşlılar, kronik hastalığı bulunan yurttaşlar ve mevsimlik tarım işçilerine yönelik koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında hangi önlemler alınmaktadır?
- 8- Sivrisinekler ve diğer taşıyıcı canlılar aracılığıyla bulaşan hastalıklara karşı Sağlık Bakanlığı ile ilgili kurumlar arasında yürütülen koordinasyon çalışmaları nelerdir?
- 9- Sağlık Bakanlığının iklim değişikliğinin halk sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin hazırladığı ulusal uyum, erken uyarı veya risk izleme programları bulunmakta mıdır?
- 10- Diyarbakır ve bölge illerinde koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi amacıyla aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezlerinin personel, ekipman ve bütçe kapasitesinin artırılmasına yönelik yürütülen veya planlanan çalışmalar nelerdir?